

A Vörös Meteor T. E. "Nautilus" Barlangkutató-Könnyűbuvár
csoport 1974. évi jelentése

Csoportunk 1974. évben fő kutatási területén, Tapolcán dolgozott, az OTVH által kért nagy intenzitással. Célunk és feladatunk a Kórház-barlangot a Tavas-barlanggal összekötő természetes járatok feltárása. Ezért kutatásainkat a Tavas-barlangban a szűkebb és nehezebben járható északnyugati irányba nyuló járatokban folytattuk.

Az év folyamán 17 alkalommal, 37 napot, 220 órát töltöttünk a Tapolcai-Tavas-barlang vizalatti rendszerének és a Kórház-barlang száraz járatainak kutatásával és térképezésével. A munkák során csoportunk több mint 300 m újabb járatot tárt fel, ebből 1974-ben 150 m eddig ismeretlen barlangszakaszt, és 200 métert fel is térképeztünk. A kutatások során hét, eddig ismeretlen levegős termet, ill. levegős felboltozódást tártunk fel, köztük olyat is, amely felhasználható a Kórház-barlang és a Tavas-barlang vizalatti járatait összekötő tervezett táró elkészítéséhez.

A vizalatti kutatásokon kívül, csoportunk feltárta a Lóczy tereméből kiinduló száraz járatot az MHSZ-járat nyugati részével összekötő Átjárót, amely jelentősen lecsökkenti a Kórház-barlang felé irányuló kutatások veszélyességét.

Munkánkat sajnos, több probléma is nehezítette. Az 1974. májusában feltárt IV. terem egy része a következő merülésig beomlott és a törmelék eltorlaszolta a továbbjutást. Ez a beszakadás sajnos egy időre leállította az itteni kutatást. Az omlás részletes átvizsgálása után kezdhettük csak a veszélyes munkához. A bontáshoz speciális, hosszú bontó szerszámot készítettünk, hogy megfelelő távolságból dolgozhassunk vele, amivel várható, hogy a beszakadt mennyezetről újabb törmelék omolhat le. Azt is figyelembe kellett vennünk, hogy a szerszámmal történő közel 50 m-es vizalatti uszás alatt az ne veszélyeztesse a merülő buvár biztonságát. 1974. december 27-29 közti táborunk alkalmával próbálkoztunk először a veszélyes omlás átbontásával, de a törmelék nagy

3368

menyisége miatt csak egy részét sikerült eltávolítanunk. A felkavaródó iszap miatt a munka többszörösen veszélyessé vált, így egy-egy alkalommal csak rövid ideig lehet itt dolgozni. Ezért újabb merülések szükségesek az omlás megszüntetéséhez, de lehetséges, hogy a megbontott törmelék jobban elzárja a továbbjutást. A fent említett problémák mellett is, - mint már említettük -, eddigi munkánkkal több mint 300 m újabb, eddig ismeretlen barlangjáratot tártunk fel (a legújabb eredményeket térkép még nem tartalmazza) és 70 m-rel közelebb kerültünk a Kórház-barlanghoz az általunk feltárt barlangjáratokban.

A Tapolcai-Tavas-barlang idei feltárásainkkal elérte az 1 km hosszúságot és így ma már Magyarország km-es nagyságrendű barlangjai közé sorolható. A feltárásokon kívül a Tavas-barlangban korábban ott elő nem forduló moha fajtát találtunk, amely a Természettudományi Múzeum meghatározása szerint *Eucladium Verticillatum*.

Csoportunk a tapolcai munkákon kívül Romániába is több kutató tábort szervezett. Ennek eredményeként a Bihar-hegységben, Vársonkolyos község határában lévő Izbindisben, Románia egyik legnagyobb karsztforrásában merültünk és 140 m-t feltártunk a forráshoz tartozó vizalatti barlangrendszerből. Ezen kívül a VMTE Központi barlangkutató csoportjával közösen résztvettünk a Szelek-barlangját kutató expedícióban, ahol egy 500 m-es új szakasz feltárásának csoportunk is részese volt.

Szintén a VMTE Központi barlangkutató csoportjával közösen a Naszály-hegyi viznyelőbarlangban folyó feltáró kutatásokban is résztvettünk. Több munkatúra eredményeként sikerült átbontanunk egy veszélyes omlást, amely után 200 m újabb, eddig ismeretlen barlangszakaszt tártunk fel. Jósvafőn a Baradla Alsó-barlangjában megkezdtük a soron következő szifon leküzdésének előkészítését.

Csoportunk az 1974 évet sikeres esztendőnek könyvelheti el, és 1975-ben az elkezdett, illetve folytatott kutatásokon kívül újabb kutatási területeken is eredményeket kíván elérni, de főfeladatának továbbra is a tapolcai-kutatásokat tekinteni.

Hórváth Győző
csop. vez.